

Ekonomiska läget och utsikter inför BP24

Finansdepartementet
2023-06-30

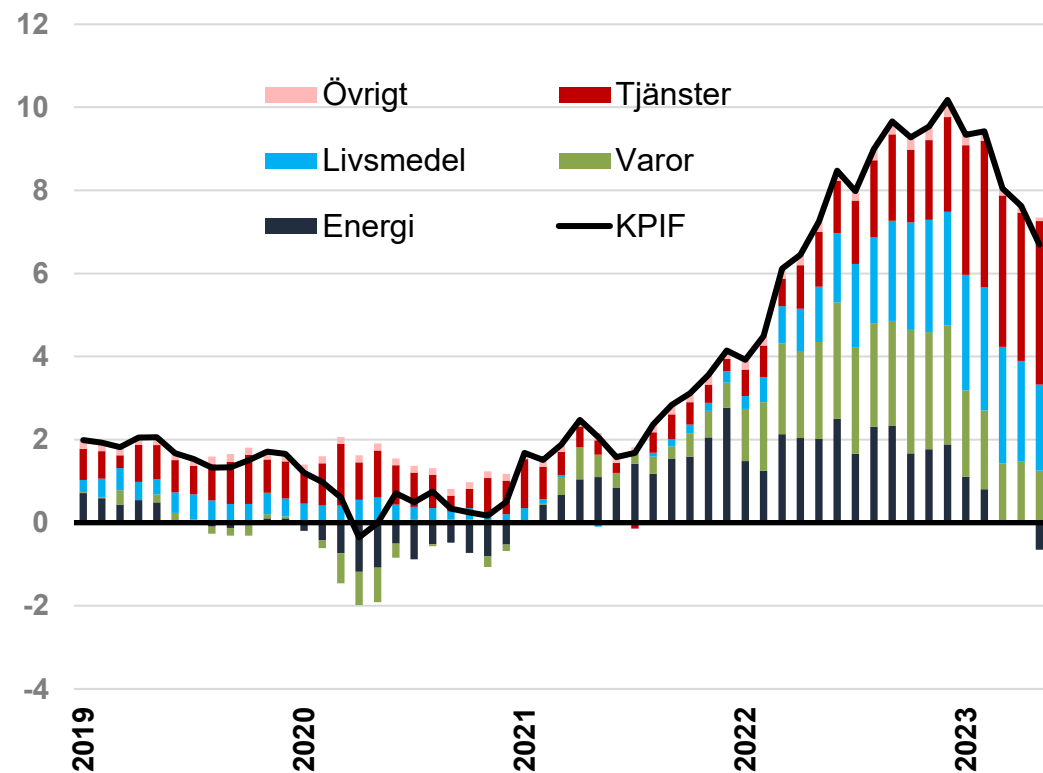
Osäkert läge i svensk ekonomi

- Inflationen faller tillbaka, men kärninflationen är hög
- Konjunkturbedgång, men tillväxten hittills starkare än väntat.
- Inhemsk efterfrågan dämpas framöver
 - svag privat konsumtion till följd ökade kostnader
 - kraftigt minskade bostadsinvesteringar
- Svag omvärldsefterfrågan
- Osäkerheten är stor
 - risk att inflationen dröjer sig kvar
 - höga räntor blottlägger risker i finansiella systemet

Fortsatt hög kärninflation

KPIF och bidrag

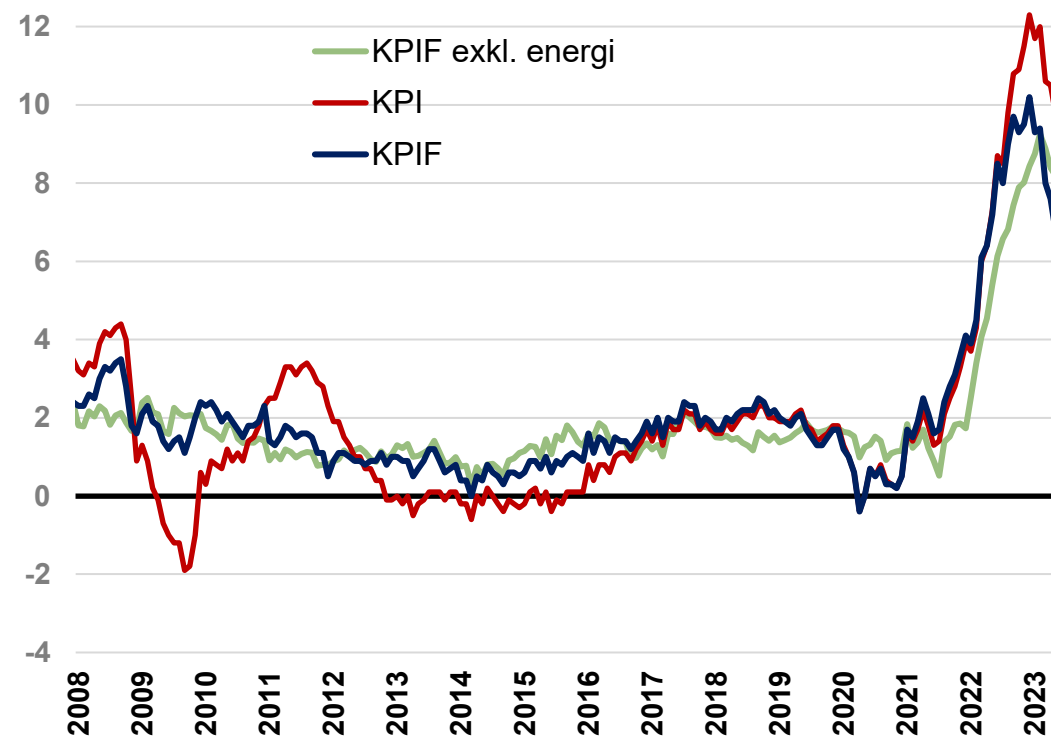
Månadsdata. Årlig procentuell förändring och procentenheter.

Källa: SCB och egna beräkningar

Inflation i Sverige

Månadsdata. Årlig procentuell förändring.

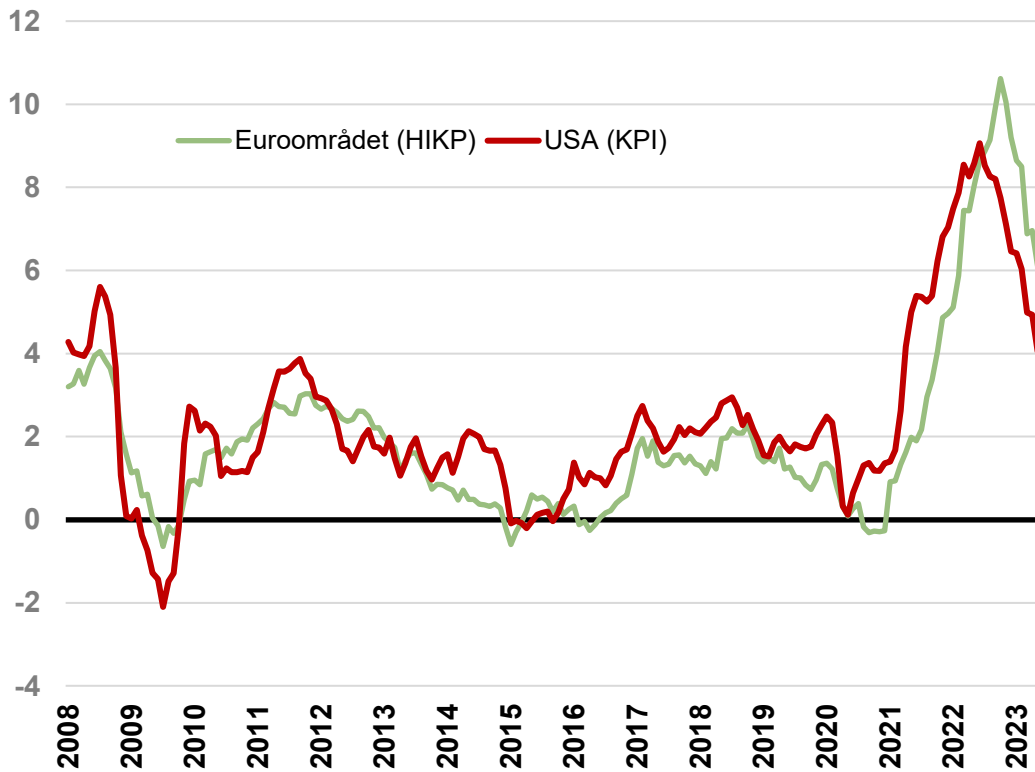
Källa: SCB

Hög kärninflation även i omvärlden

Inflation i omvärlden

Årlig procentuell förändring

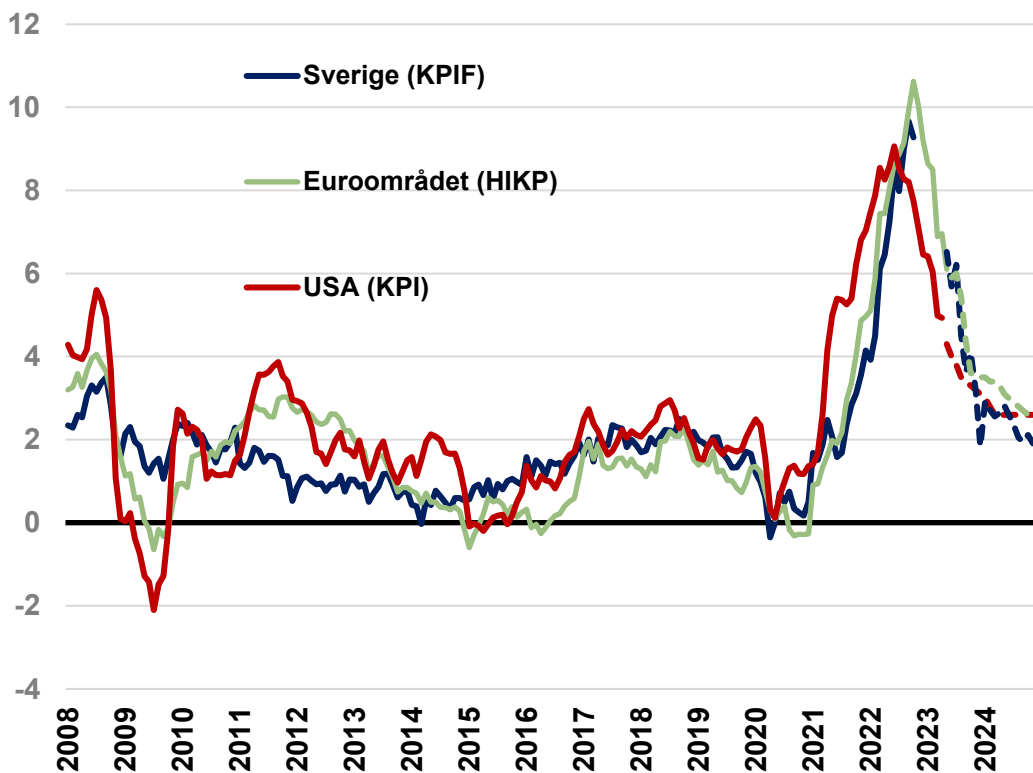
Källa: Macrobond

- Inflationen har sjunkit något, främst drivet av lägre energipriser.
- **USA:** Kärninflationen sjönk i maj, men är fortfarande hög.
- **EA:** Kärninflationen något lägre i maj. Fler utfall krävs för att bekräfta nedåtgående trend.

Prognos för inflationen framåt

Inflation i Sverige och omvärlden

Årlig procentuell förändring

Källa: Macrobond och egna beräkningar.

- Lägre bidrag från energipriser.
- Stramare penningpolitik och lägre efterfrågan.
- Stor osäkerhet kring den höga inflationens varaktighet.

	2022	2023	2024	2025	2026
EA (HIKP)	8,4 (8,4)	5,7 (5,9)	3,0 (3,0)	2,0 (2,0)	2,0 (2,0)
USA (KPI)	8,0 (8,0)	4,2 (3,9)	2,6 (2,5)	2,3 (2,3)	2,3 (2,3)
SE (KPIF)	7,7 (7,7)	5,8 (5,9)	2,4 (2,2)	2,0 (2,0)	2,0 (2,0)

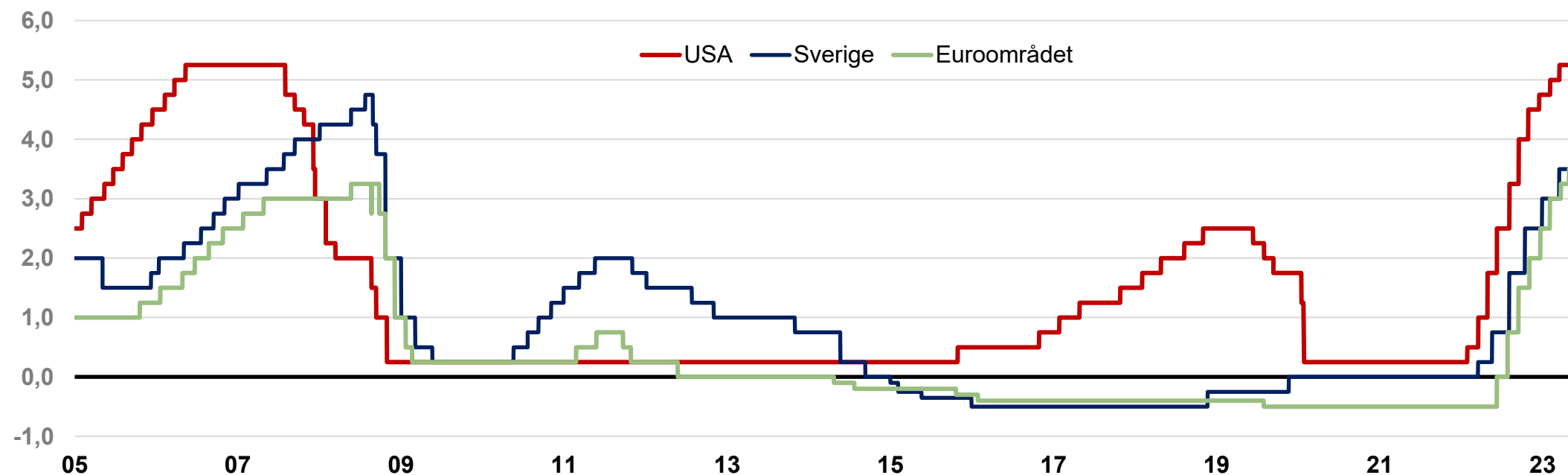
Siffror inom parentes avser VÅP23

Styrräntorna har höjts i snabb takt

Styrräntor i Sverige och i omvärlden

Dagsvärden, procent

Anm.: USA: övre delen av intervallet, Euroområdet: Depositräntan.

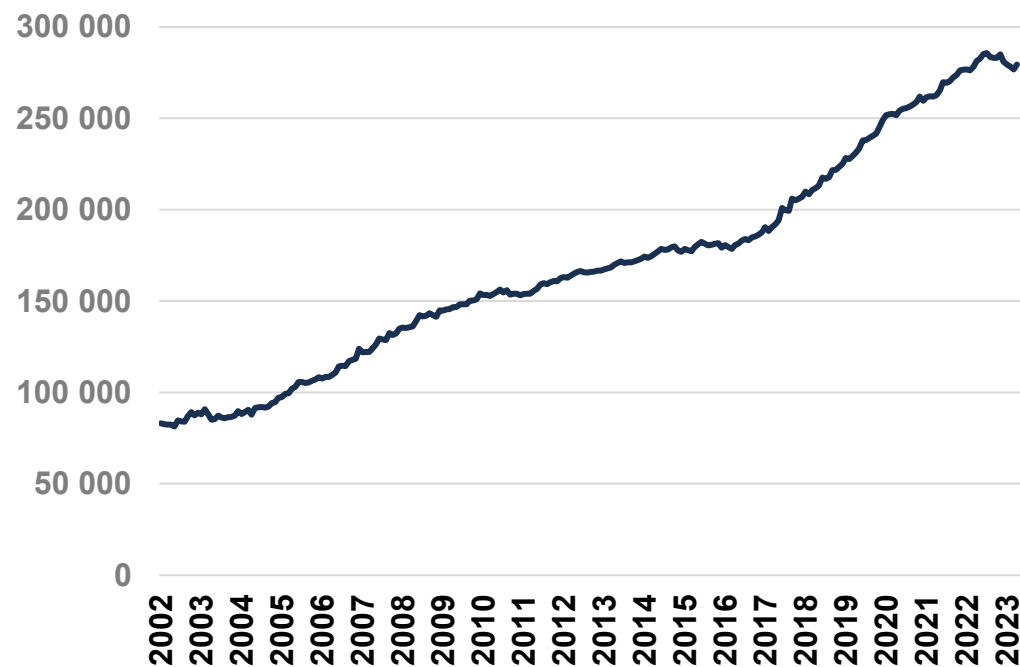
Källa: Macrobond

Kraftig ökning av konsumtionslån

MFI:s utlåning till hushåll, konsumtionslån

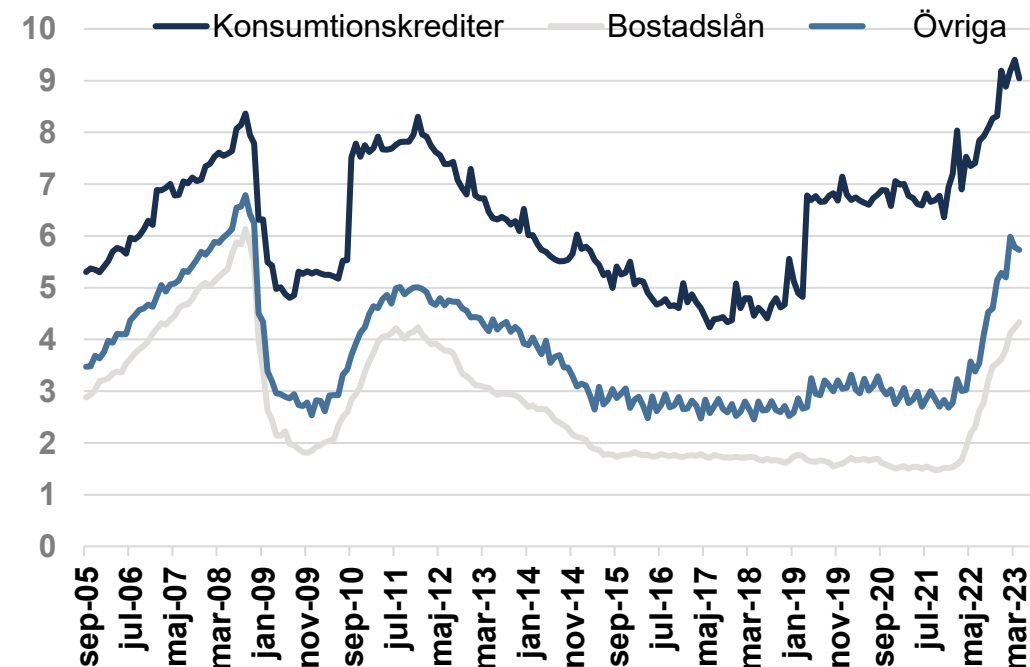
Miljarder kr, senaste utfall 2023-04.

Källa: SCB.

Utlåningsräntor till hushåll

Procent, senaste utfall 2023-04. Avser nya avtal.

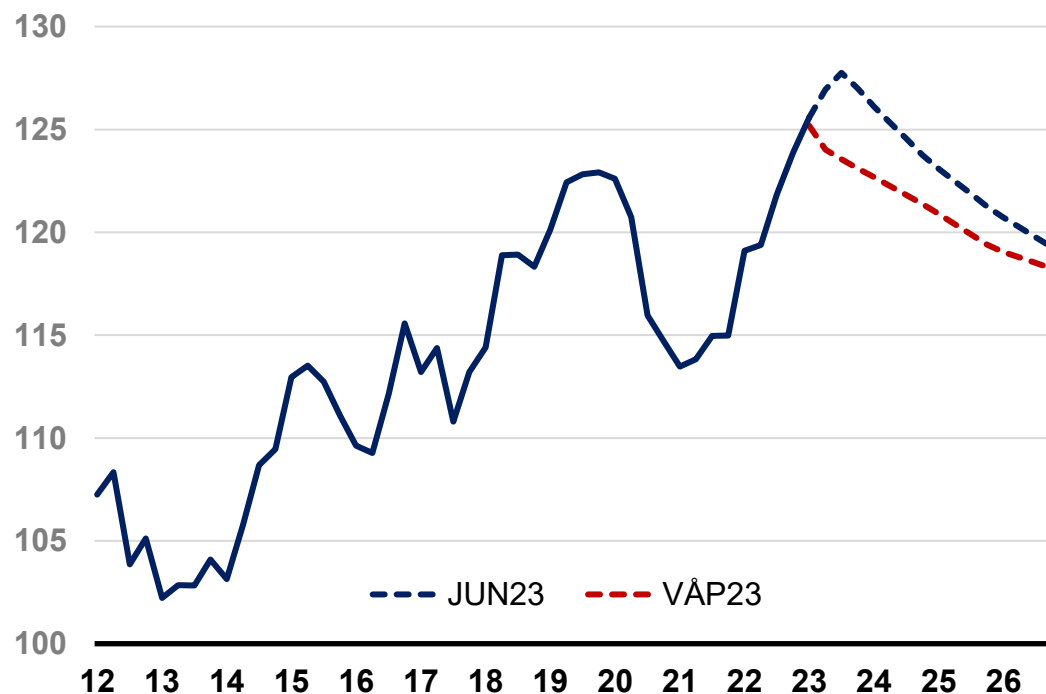
Källa: SCB.

Kronan klart svagare än väntat

Kronans effektiva växelkurs

KIX-index, 1992-11-18=100, månadsvärden

Källa: Macrobond och egna beräkningar.

Drivkrafter bakom kronförsvagningen:

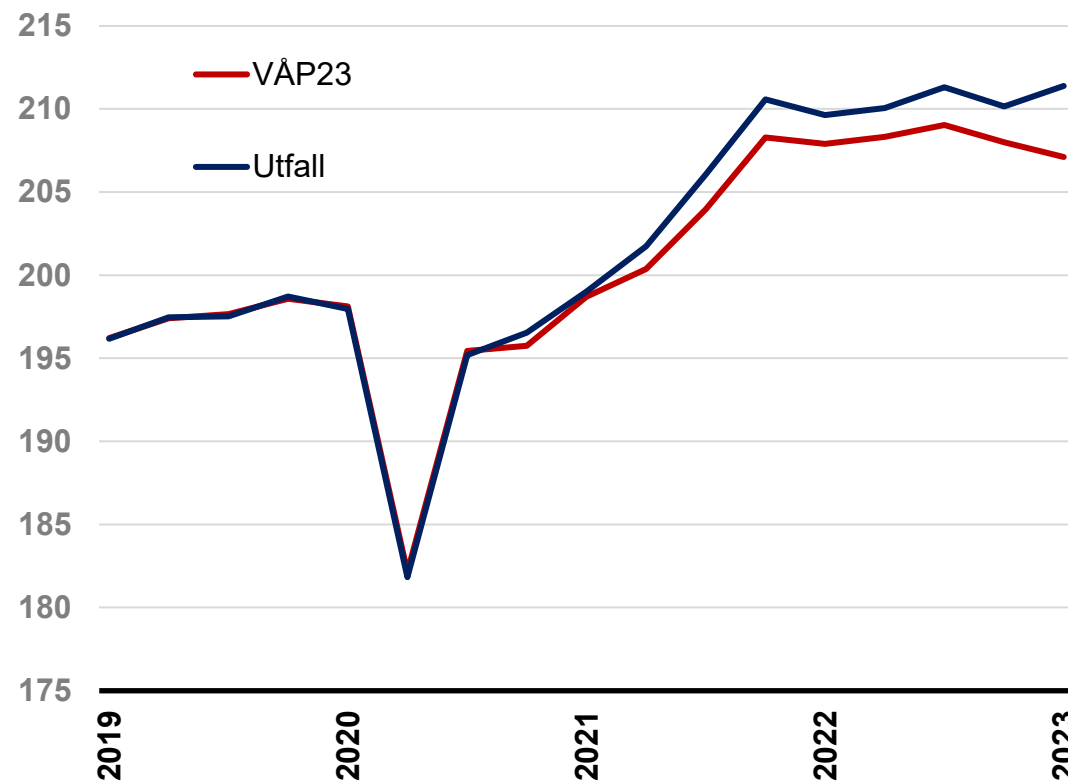
- Förväntningar om lägre räntor i Sverige än i omvärlden.
- Kronan tenderar vara svag i osäkra tider.
- Räntekänsliga hushåll och fastighetsbolag.

Svensk BNP högre än väntat första kvartalet

BNP till marknadspris

Fasta priser, säsongrensade värden, index 1993Q1 = 100

Källa: SCB och egna beräkningar

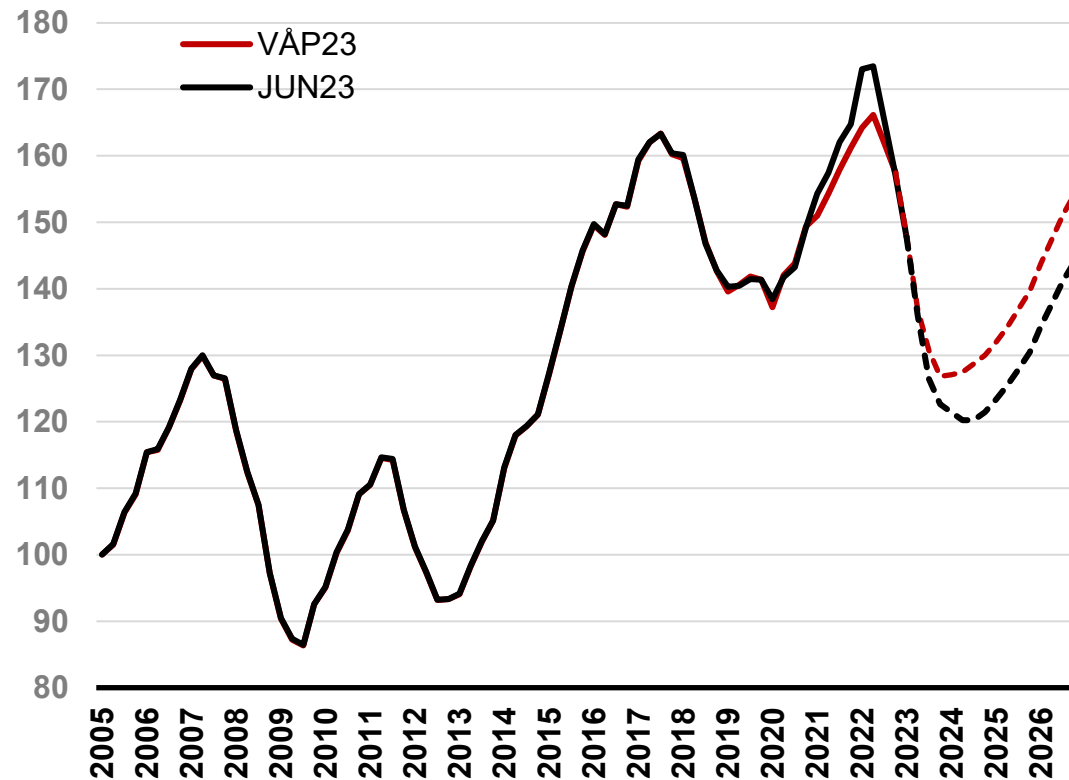
- Sveriges BNP ökade med 0,6 procent under första kvartalet, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan.
- Uppgången förklaras framför allt av lagerinvesteringar och stark varuexport.
- Utfallet var starkare än väntat.

Bostadsinvesteringar tynger tillväxten

Bostadsinvesteringar

Fasta priser, säsongrensade värden, index 2005Q1 = 100

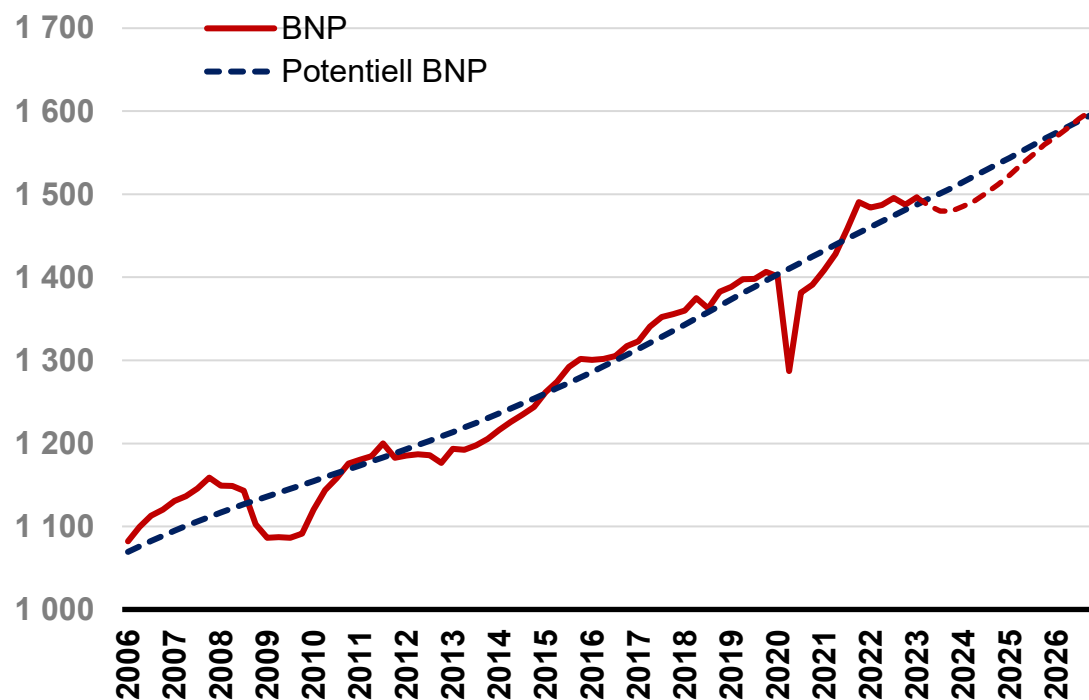
Källa: SCB och egna beräkningar

- Minskad efterfrågan i kombination med ökade produktions- och finansieringskostnader.
- Bostadsinvesteringarna väntas minska kraftigt framöver.

Konjunkturläget försämras ytterligare framöver

BNP

Miljarder kronor, fasta priser, säsongrensade kvartalsvärden

Källa: SCB samt egna beräkningar

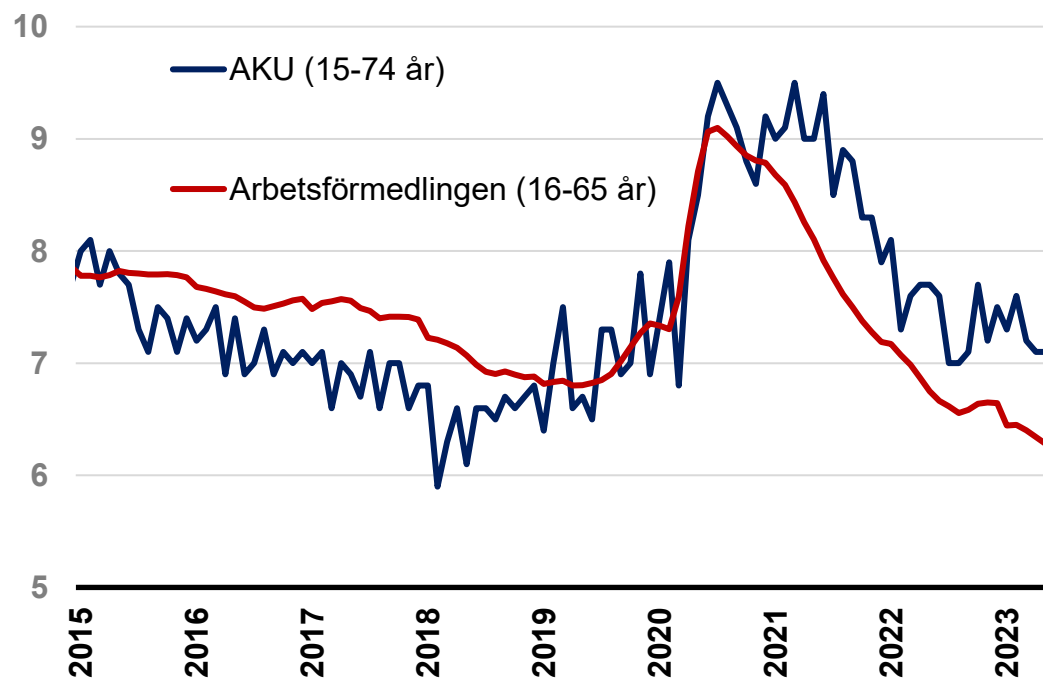
- Konjunkturläget försämrades under loppet av 2022.
- Väntas försämras ytterligare under loppet av 2023 och inledningen av 2024.

	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	2,8 (2,6)	-0,4 (-1,0)	0,8 (1,2)	2,7 (2,6)	3,1 (3,2)

Överraskande stark arbetsmarknad

Arbetslöshet och inskrivna arbetssökande

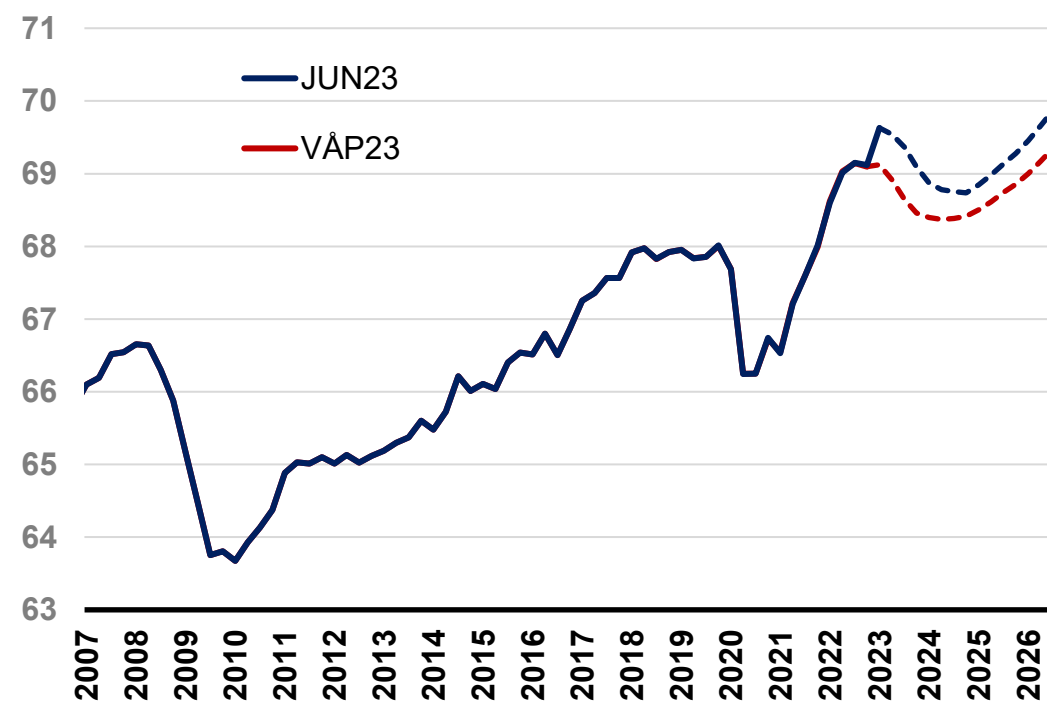
Procent av arbetskraften, säsongsrensade månadsvärden

Källa: SCB och Arbetsförmedlingen.

Sysselsättningsgrad 15-74 år

Procent av befolkningen, säsongsrensade kvartalsvärden

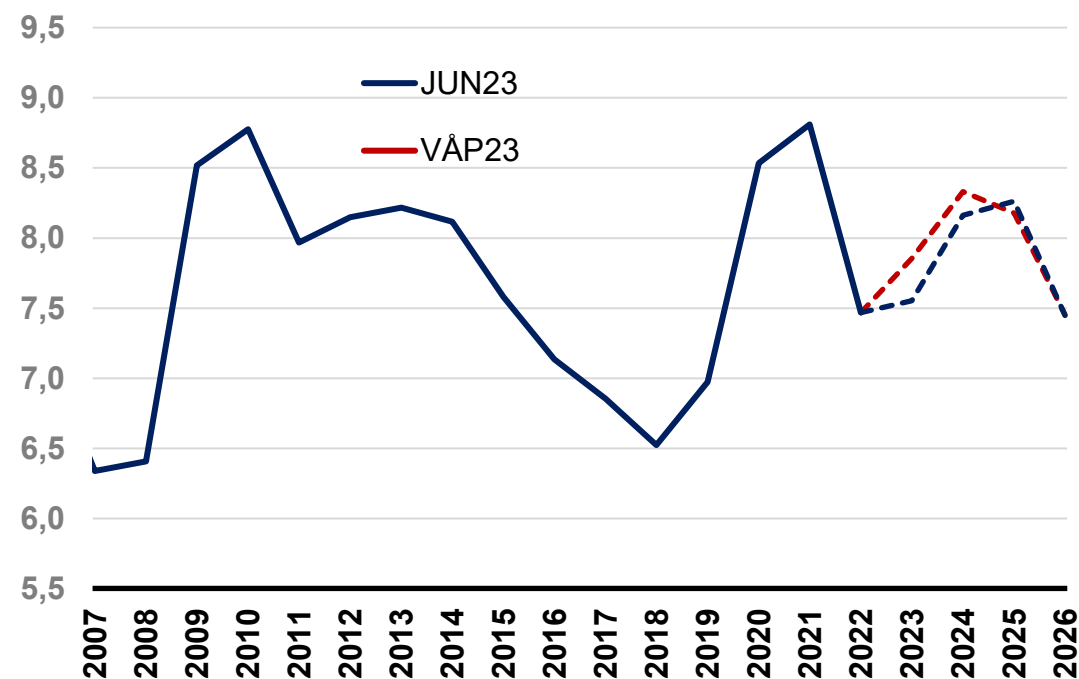
Källa: SCB och egna beräkningar.

Arbetslösheten väntas öka framöver

Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, 15-74 år

Källa: SCB och egna beräkningar.

- Arbetsmarknaden påverkas med viss fördröjning.
- Arbetslösheten faller igen 2026 när ekonomin återhämtar sig.

	2022	2023	2024	2025	2026
Sysselsättning*	2,7 (2,7)	1,2 (0,2)	-0,4 (-0,2)	0,9 (0,9)	1,5 (1,3)
Arbetslöshet**	7,5 (7,5)	7,6 (7,9)	8,2 (8,3)	8,3 (8,2)	7,4 (7,5)

*Årlig procentuell tillväxt

** Procent av arbetskraften

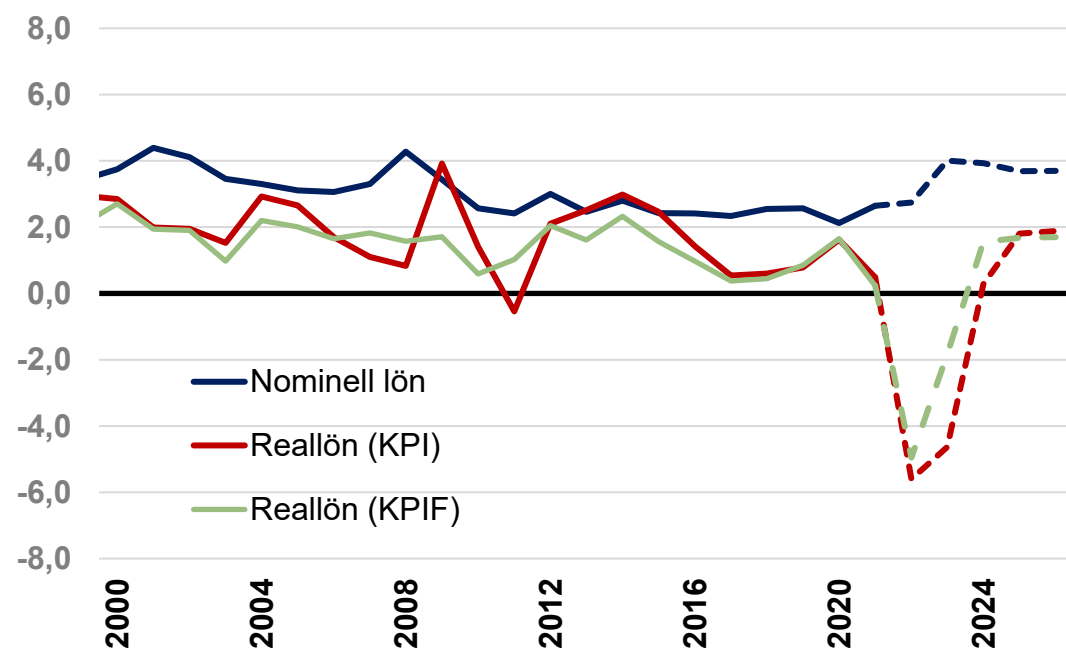
Anm.: Siffror inom parentes avser VÅP23

Högre nominell löneökningstakt framöver, men fortsatt svag reallöneutveckling

Nominell lön och reallön

Årlig procentuell förändring

Anm.: Senaste definitiva utfall är 2021.

Källa: SCB, MI och egna beräkningar.

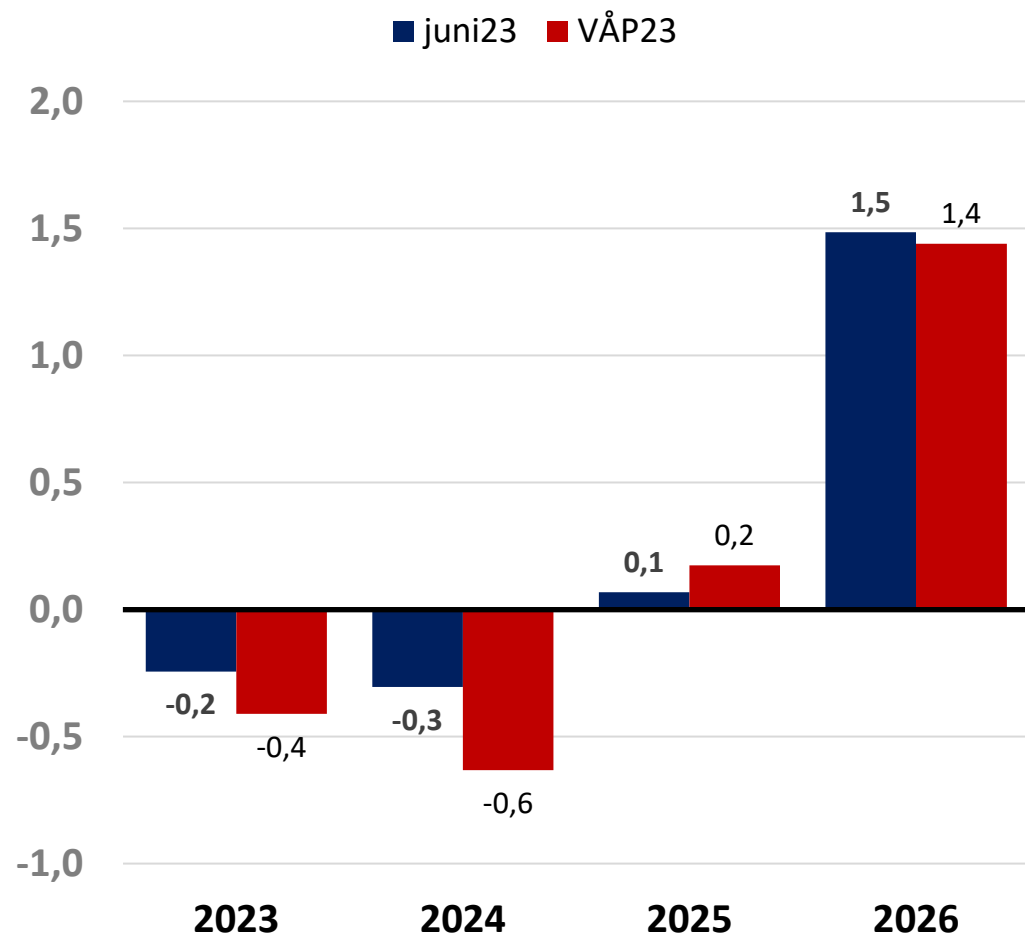
- Den nominella löneökningstakten väntas tydligt tillta 2023-2024.
- Reallöneutvecklingen väntas dock vara fortsatt negativ 2023 men svagt positiv 2024.

	2022	2023	2024	2025	2026
Timlön enl. KL	2,7 (2,7)	4,0 (3,7)	3,9 (3,6)	3,7 (3,6)	3,7 (3,6)
Reallön (KPI)	-5,6 (-5,6)	-4,6 (-5,2)	0,3 (0,0)	1,8 (1,7)	1,9 (1,7)

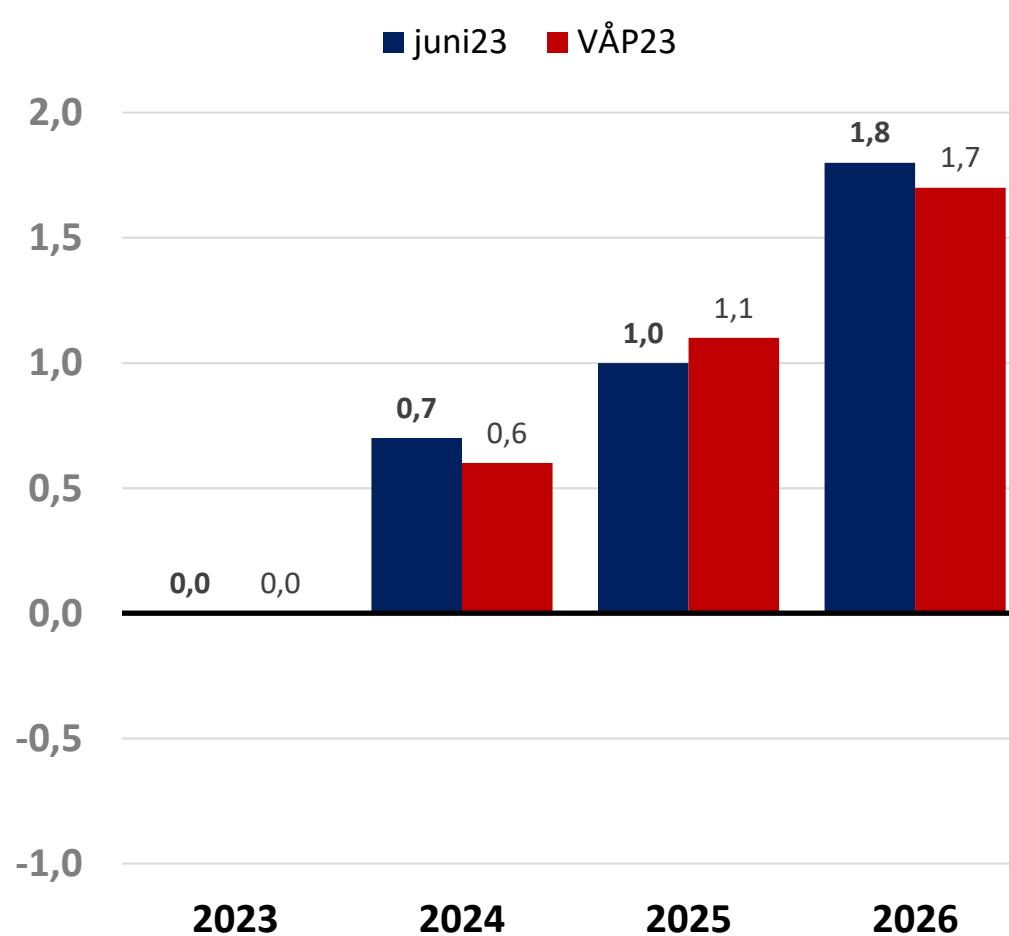
Siffror inom parentes avser VÅP23

Små revideringar av offentliga finanser

Finansiellt sparande, konsoliderad offentlig sektor
Procent av BNP

Strukturellt sparande, konsoliderad offentlig sektor
Procent av potentiell BNP

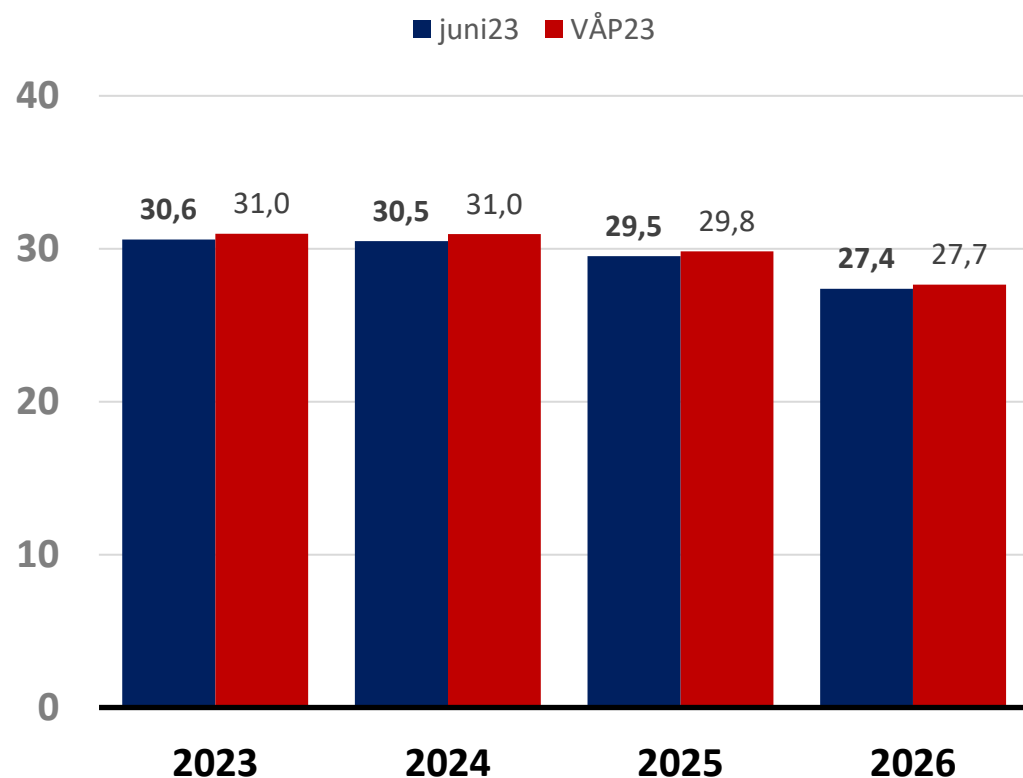
Källor: SCB och Finansdepartementet.

Finansdepartementet

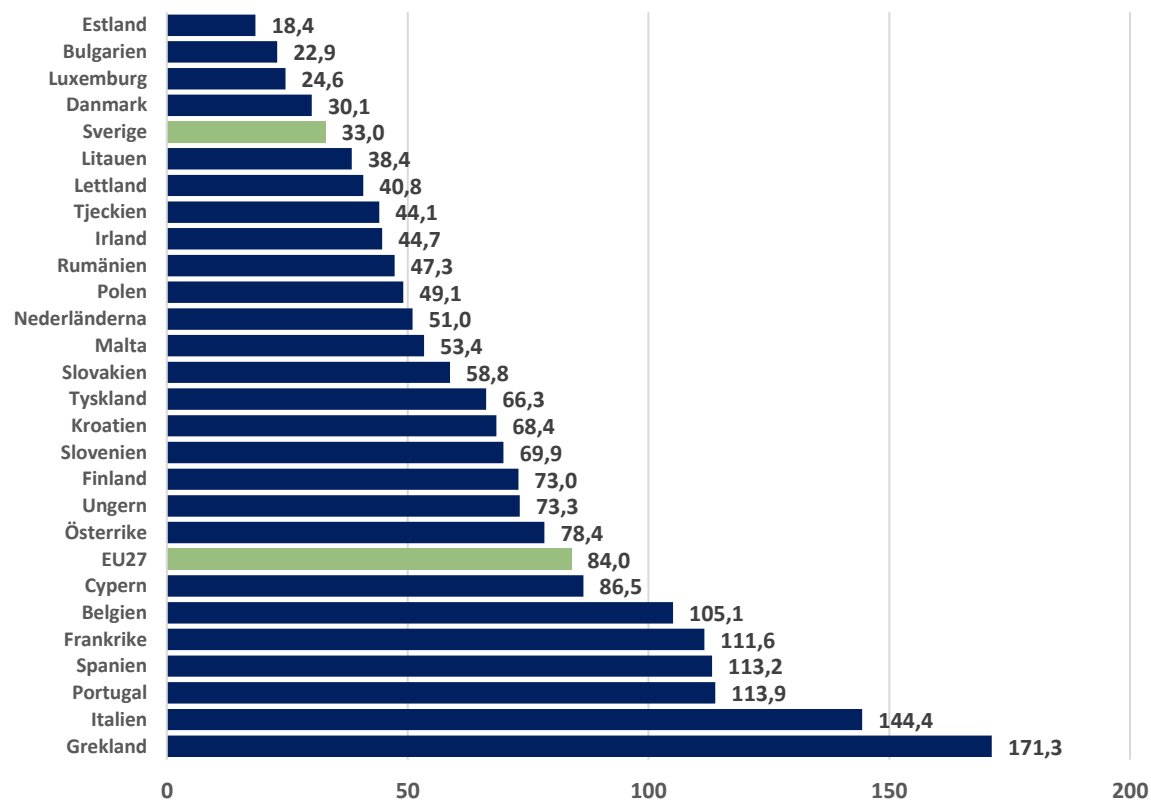

Bedömning av skuldsättning i linje med VÅP23

Maastrichtskuld, konsoliderad offentlig sektor Procent av BNP

Maastrichtskuld enligt Eurostat Procent av BNP

Källor: SCB och Finansdepartementet.

Anm.: Vid utgången av fjärde kvartalet 2022. Källa: Eurostat.

Plan för finanspolitiken i ett svårt läge

Bekämpa
inflationen, stötta
utsatta hushåll och
välfärden

Återupprätta
arbetslinjen

Strukturreformer för
att få upp den låga
tillväxten

Nyckeltalstabell (VÅP23 i kursivt)

Procentuell förändring om inte annat anges

	2022		2023		2024		2025		2026	
BNP	2,8	2,6	-0,4	-1,0	0,8	1,2	2,7	2,6	3,1	3,2
BNP, kalenderkorrigerad	2,8	2,7	-0,1	-0,8	0,8	1,2	2,9	2,8	2,8	3,0
BNP per invånare	2,1	2,0	-1,0	-1,6	0,3	0,7	2,2	2,0	2,5	2,7
Hushållens konsumtion	1,9	2,1	-2,3	-1,4	1,5	1,7	3,5	3,0	4,5	4,2
Offentlig konsumtion	0,1	0,0	0,5	0,3	0,0	-0,4	-0,1	0,2	-0,7	-0,5
Fasta bruttoinvesteringar	6,1	5,2	-2,0	-4,2	-1,1	-0,1	3,0	4,4	4,3	5,8
Lagerinvesteringar, bidrag till BNP-tillväxten i procentenheter	1,1	1,0	-0,4	-0,8	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Export	7,0	6,6	2,8	2,3	2,4	2,6	2,4	2,2	2,9	3,4
Import	9,4	8,7	-0,1	-0,7	1,5	1,5	1,8	2,3	2,9	3,8
Nettoexport, bidrag till BNP-tillväxten i procentenheter	-0,6	-0,6	1,5	1,4	0,6	0,6	0,4	0,1	0,1	0,0
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	2,3	2,4	2,1	0,4	-0,5	-0,6	0,5	1,2	1,7	1,6
Produktivitet, näringslivet, kalenderkorrigerad	0,2	-0,1	-2,6	-1,7	1,4	1,4	2,8	1,9	1,0	1,6
Sysselsättning, 15–74 år	2,7	2,7	1,2	0,2	-0,4	-0,2	0,9	0,9	1,5	1,3
Sysselsättningsgrad, % av befolkningen 15–74 år	69,0	69,0	69,4	68,8	68,8	68,4	69,1	68,7	69,8	69,3
Sysselsättningsgrad, % av befolkningen 20–64 år	82,2	82,2	82,6	82,0	82,0	81,6	82,3	81,9	83,0	82,5
Arbetskraftsdeltagande, % av befolkningen 15–74 år	74,5	74,5	75,1	74,6	74,9	74,6	75,3	74,8	75,4	74,8
Arbetslöshet, % av arbetskraften 15–74 år	7,5	7,5	7,6	7,9	8,2	8,3	8,3	8,2	7,4	7,5
KPI	8,4	8,4	8,6	8,8	3,6	3,6	1,9	1,9	1,8	1,9
KPIF	7,7	7,7	5,8	5,9	2,4	2,2	2,0	2,0	2,0	2,0
Offentliga sektorns finansiella sparande, % av BNP	0,8	0,7	-0,2	-0,4	-0,3	-0,6	0,1	0,2	1,5	1,4
Strukturellt finansiellt sparande offentlig sektor, % av potentiell BNP	0,3	0,0	0,0	0,0	0,7	0,6	1,0	1,1	1,8	1,7
Offentliga sektorns skuld, % av BNP	32,8	33,0	30,6	31,0	30,5	31,0	29,5	29,8	27,4	27,7
BNP-gap*	1,1	1,3	-0,8	-1,3	-1,8	-1,9	-0,9	-1,0	0,0	0,0
BNP, euroområdet	3,5	3,5	0,7	0,6	1,1	1,1	1,4	1,4	1,6	1,6
BNP, omvärlden KIX-vägt medelvärde	2,9	2,9	1,3	1,1	1,7	1,7	2,0	2,0	2,0	2,1
Styrränta, procent	0,75	0,75	3,40	3,29	3,55	3,43	2,73	2,73	2,31	2,31

* Skillnad mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

Anm.: Baserad på publicerad statistik t.o.m. 2023-06-07. Försörjningsbalansen avser fasta priser.

Källor: SCB, Macrobond och egna beräkningar

Ekonomiska läget och utsikter inför BP24

Finansdepartementet
2023-06-30

Finansiering av infrastruktur

- Lagens huvudprincip är finansiering med anslag
- Alternativ finansiering innebär inte lägre kostnader
 - Påverkar inte heller överskotts målet
- OPS medför inte finansiella fördelar
 - Snarare dyrare och med bibehållen hög risk för det offentliga
 - Möjliga fördelar handlar om effektivitet i byggprocess och drift
- Offentliga investeringar inte lägre än i andra länder
 - Tvärtom har vi inte behövt dra ner på investeringar i kriser

Inflationens varaktighet

- Inflationsepisoder har historiskt varit långvariga, framför allt om inflationen varit mycket hög.
 - Enligt en studie⁽¹⁾ baserad på historiska data har det vid en inflation på över 8 %, tagit 6 till 20 år att återgå till 3 %, med en median på över 10 år.
- Nu finns dock bättre ekonomiskpolitiska ramverk på plats, men riskerna är stora.
 - Självständiga centralbanker
 - Mer ordnad finanspolitik

1. [History Lessons: How “Transitory” Is Inflation? | Research Affiliates.](#)